

Хрущ С. В.

аспірант кафедри державного управління та місцевого самоврядування,
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентіві України

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

В умовах децентралізації влади в Україні на перше місце виходить громада, як основа базова ланка місцевого самоврядування демократичної, правової держави. Нагальним стає розвиток інституту територіальних громад, постійний пошук нових підходів для реформування місцевого самоврядування, ефективного впровадження міжнародного досвіду у цій сфері. Особливої уваги заслуговує вивчення впливу децентралізації на розвиток сільських територіальних громад. Це пов'язано з тим, що сільські території характеризуються найвищим загостренням соціально-економічних проблем [1].

Державна підтримка місцевого самоврядування і створення умов для сталого розвитку територіальних громад, зокрема сільських, є першочерговим завданням, яке постає перед українською системою публічної влади за умов реформування. Ключовою реформою сільських територій на даний час є децентралізація. Її основні цілі – переорієнтувати в зворотний бік сільську міграцію, боротьба з бідністю, розширення зайнятості населення, забезпечення рівних можливостей і задоволення потреб населення, покращення якості життя, можливості для розвитку особистості, розвиток інфраструктури села [2].

Місьцеве самоврядування є особливо важливою складовою публічної влади, а територіальна сільська громада є найбільш наближеної до сільського населення і саме зараз рівень розвитку місцевого самоврядування постає тим

індикатором, що визначає ступінь активності сільських громадян у суспільному житті й керуванні державою.

Пріоритетність розвитку сільських територій в Україні зумовлюється винятковою значущістю виробництва продукції сільського господарства та продовольства в життєдіяльності людини, потребою відродження селянства як господаря землі, носія моралі та національної культури [3].

В економічно високорозвинутих країнах сільське господарство у своєму соціальному аспекті зазнало значних зміни. Соціальні проблеми розвитку сільських територій тут виділені в самостійний напрям аграрної політики [4].

Узагальнення закордонного досвіду показує, що сільські території не поступаються мегаполісам ані рівнем надання послуг, ані доступністю основних життєво необхідних об'єктів, ані наявністю досить розгалуженої інфраструктури. Однак, за оцінкою рівня комфорту та екологічних чинників, вони мають суттєві переваги над промисловими центрами. При цьому кожне маленьке містечко має свою міську владу, свою транспортну компанію та підприємства, які воно обслуговує.

На наш погляд, між міськими і сільськими територіями повинно бути досягнуто більш справедливого балансу бюджетних витрат, капіталовкладень в інфраструктуру, збільшення фінансування програм економічного розвитку сільських територій. Вагомою перевагою об'єднаних громад буде концентрація коштів та можливість їхнього розподілу на місцях.

Крім того, держава продовжить надання субвенції на захищені статті та допоможе реалізовувати проекти громад щодо підвищення рівня життя у рамках державної стратегії децентралізації. Цей процес передбачає комплексний підхід – як децентралізацію адміністративну, так і бюджетну. Зокрема, це зростання доходів місцевих бюджетів, зміцнення податкової бази місцевого самоврядування, руйнування ієрархії прийняття рішень – не на рівні області, а в громадах.

Список літератури

1. Барановська Т. М. Децентралізація влади як основний напрям вдосконалення державної політики розвитку територіальної громади. / Т.М. Барановська // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр». 2015. Вип. 2 (48). С. 145 –152.
2. Булавка О. Формування нового механізму управління соціальним розвитком сільських територій на основі децентралізації; Нац. наук. центр «Ін-т аграр. економіки». URL: <http://iae.org.ua/presscentre/archnews/900—n.html>.
3. Застрожніков А.Г., Застрожнікова І.В. Державна підтримка інфраструктури села, як передумова сталого розвитку сільського господарства країни / А.Г.Застрожніков, І.В. Застрожнікова // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки); за ред. М. Ф. Кропивка. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. № 1. с. 148 – 152.
4. Застрожнікова І.В. Формування понятійного апарату державного управління аграрним сектором [Електронний ресурс] / Державне управління : удосконалення та розвиток. – 2010. – № 2. – Режим доступу до журналу: <http://www.dy.nayka.com.ua>